

ZWAE w Łęborku – to już 20 lat

ZWAE in Łębork – it is already 20 years

Firma ZWAE – Zakład Wytwórczy Aparatów Elektrycznych Sp. z o.o. z Łęborka obchodzi w bieżącym roku 20-lecie swego istnienia. Jest to przedsiębiorstwo prywatne, z całkowicie polskim kapitałem, specjalizujące się w produkcji nowoczesnych aparatów łączeniowych średnich i wysokich napięć, zarówno na potrzeby elektroenergetyki krajowej, jak i na rynki eksportowe. Jest to przykład znakomitej „success story” wśród firm polskiego przemysłu elektrotechnicznego, u podstaw którego leżała głęboka wiedza, chęć działania i determinacja grupy łęborskich inżynierów, którzy założyli to przedsiębiorstwo w roku 2000, a w następnych latach doprowadzili do jego spektakularnego rozwoju, dowodząc sprawności swych talentów menadżerskich.

Początki przemysłu elektrotechnicznego w Łęborku sięgają daleko poza ostatnie 20 lat działalności Zakładu Wytwórczego Aparatów Elektrycznych, do lat 60. i działalności Kazimierza Szpotańskiego – pioniera przemysłu aparatów elektrycznych.

Pierwsze Zakłady Wytwórcze Aparatury Wysokiego Napięcia ZWAR wywodzą się właśnie z przedwojennej Fabryki Aparatów Elektrycznych Kazimierza Szpotańskiego. Główną siedzibą dyrekcji i zakładem wiodącym ZWAR stał się Zakład Z-2 w Warszawie- Międzyzlesiu. Najstarszy zakład oznaczono Z-1 Gocławska, a dwie filie spoza Warszawy odpowiednio Z-3 Łębork i Z-4 Przasnysz.

W zakładzie w Łęborku, którego wieloletnim dyrektorem był Zdzisław Dzitko, od lat 70. produkowano odłączniki i uzemniki z rodziny ONIII na napięcia znamionowe od 72,5 do 123 kV, a od lat 80. aparaturę średniego napięcia. Transformacja ustrojowa po 1989 r. spowodowała zmiany również w zakładzie ZWAR. Wejście zagranicznego inwestora strategicznego stało się początkiem końca ZWAR-u w Łęborku.

W 1998 r. 80% akcji ZWAR SA zostało nabyte przez międzynarodowy koncern energetyczny. Początkowo wydawało się, że dołączenie do światowego potentata stanie się impulsem do dalszego rozwoju firmy, która w listopadzie 1998 r. uroczystie obchodziła 80-lecie swego istnienia. Prognozy były optymistyczne. Ostatecznie inwestor podjął strategiczną decyzję o wyjściu z branży odłączników i uzemników wysokich napięć, w wyniku czego tódzki zakład produkcyjny został sprzedany, a oddział w Łęborku – zamknięty. Kluczowi pracownicy zakładu z Łęborka

zostali przeniesieni do pracy w biurach w Warszawie, Łodzi i Przasnyszu (wśród nich część założycieli ZWAE).

Najbardziej poszkodowany w wyniku zmian prowadzonych przez wielkie firmy, układające swe interesy zgodnie z trendami globalizacyjnymi, stał się personel zlikwidowanego Zakładu Z-3 w Łęborku. W 35-tysięcznym mieście zagrożonym strukturalnym bezrobociem prawie każda rodzina miała kogoś pracującego dotąd w zamkniętej fabryce. W efekcie tych zmian, w sierpniu 2000 r., osoby ściśle związane z zakładem ZWAR Z-3 w Łęborku: **Piotr Haczyk, Waclaw Markowiak, Sławomir Zgubiński, Krzysztof Nastaj, Tomasz Kisielewski, Jacek Panek, Adam Ebertowski i Dariusz Ligenza** – postanowili utworzyć firmę na bazie własnego kapitału – Zakład Wytwórczy Aparatów Elektrycznych Sp. z o.o. Prezesem nowego przedsiębiorstwa został Waclaw Markowiak, który stanowisko to piastuje do dnia dzisiejszego.

Pierwsze lata działalności ZWAE były niezwykle trudne – jak mówią sami „ojcowie założyciele”, podejmowano tysiące prób i tyle samo błędów. Młoda firma musiała zmagać się z największymi graczami na rynku energetycznym i z ich krytyką. Wielu pracowników byłego zakładu ZWAR Z-3 zostało zatrudnionych w ZWAE i kontynuuje tu pracę do dnia dzisiejszego. Na początku swej działalności ZWAE zatrudniało zaledwie 17 osób, obecnie załoga liczy ponad 80 pracowników.

W chwili rozpoczęcia działalności ZWAE produkowało zaledwie dwa typy aparatów. Była to rodzina rozłączników średnich napięć typu OM/OMB 12 i 24 (w odmianach samodzielnego rozłącznika i rozłącznika współpracującego z zestawem bezpieczników topikowych) oraz odłączniki napowietrzne jednoprzewowe-poziomoobrotowe typu ONIII na napięcia znamionowe 72,5; 123 i 145 kV z napędami elektrycznymi NSO80. Kolejne lata przyniosły poszerzenie oferty wykonań odłączników poziomoobrotowych o napięcie 245 kV. W ten sposób ZWAE było w stanie przedstawiać bardzo atrakcyjną i konkurencyjną ofertę odłączników dla rozdzielni napowietrznych 110 kV, zarówno w dużych spółkach dystrybucyjnych, jak i w *Polskich Sieciach Elektroenergetycznych*.

W 2006 r. ZWAE zakupiło łęborską spółkę *Boplast*, która specjalizuje się w wytwarzaniu izolatorów żywicznych do zastosowań wewnętrznych, powierzając zarządzanie spółką Markowi Grzebycie.

W 2007 r. firma ZWAE przystąpiła do ekspansji eksportowej. Pierwsze sukcesy ZWAE odniosła na tradycyjnych rynkach zagranicznych polskiego przemysłu: w krajach byłego ZSRR: Federacji Rosyjskiej, Białorusi i Ukrainie. Kolejno dołączyła sprzedaż prowadzona na rynkach europejskich, a później nawet na odległych rynkach azjatyckich i południowoamerykańskich.

W 2008 r. w ofercie ZWAE pojawiły się nowe produkty – odłączniki sieciowe MARK 40/G60 produkowane w wykonaniach na napięcia znamionowe 123, 245 i 420 kV.

Dwa lata później, w 2010 r. ZWAE rozpoczęło współpracę ze szwajcarską firmą *Alpha Elektrotechnik AG*, która zaowocowała rozszerzeniem oferty ZWAE o odłączniki pantografowe pionowe typu TFP na napięcia znamionowe 123, 170, 245 i 420 kV.

Równolegle tradycyjna oferta ZWAE w obszarze średnich napięć, zarówno dla zastosowań wewnętrznych, jak i napowietrznych: rozłączniki, odłączniki i uziemniki, a także współpracujące z nimi napędy elektryczne i ręczne, była konsekwentnie rozwijana o kolejne, coraz nowocześniejsze typy urządzeń i grupy wyrobów. Prowadzona od lat współpraca z firmą *Siemens* przyniosła rozszerzenie oferty ZWAE o wyłączniki próżniowe SN.

W 2019 r. w ofercie firmy znalazła się aparatura przeznaczona do zastosowań w trakcji kolejowej.

Przez pierwsze 10-lecie siedziba firmy znajdowała się przy ul. Gdańskiej 60 w Łęborku. Jednak wraz z ekspansją eksportową pojawiła się potrzeba zwiększenia powierzchni montażowej. W 2013 r. firma zmieniła lokalizację i przeniosła się do nowego kompleksu biurowo-produkcyjnego przy ul. Łąkowej 2 w Kłębowie Nowowiejskim k. Łęborka, wybudowanego z zastosowaniem nowoczesnych technologii grzewczych i wysokich standardów środowiskowych.

Firma od początku działalności dba o wysoką jakość i organizację produkcji zgodną z obowiązującymi standardami stosowanymi w przemyśle na świecie. Potwierdzeniem tego są certyfikaty jakości ISO 9001; ISO 14001 i ISO 45001. ZWAE od lat uczestniczy w targach międzynarodowych i krajowych. Co roku obecna jest na bielskim ENERGETAB-ie oraz targach elektro-technicznych w Hanowerze.

To właśnie na krajowych imprezach targowych firma uzyskała pierwsze swoje nagrody. Spośród ostatnich nagród przyznanych ZWAE warto wymienić:

- 2010 r. – II miejsce w konkursie „Pracodawca Organizator Pracy Bezpiecznej”, organizowanym przez Państwową Inspekcję Pracy w Gdańsku;
- 2011 r. – Nagrodę Główną w kategorii „Przedsiębiorstwo Ziemi Łęborskiej”;
- 2013 r. – Nagrodę „Srebrny Niedźwiedź” w kategorii „Najciekawsza Inwestycja w regionie słupskim”;
- 2016 r. – Tytuł „Partnera Roku” przyznany przez Komitet Terenowy Federacji Stowarzyszeń Naukowo-Technicznych NOT w Łęborku;
- 2017 r. – Wyróżnienie w kategorii „Pomorski pracodawca roku 2017”.

Rok 2020 to, pod wieloma względami, szczególny czas dla firmy ZWAE. Wchodząc w nowe 10-lecie firma trzyma się konsekwentnie swoich zamierzeń rozwojowych. Swoją strategię poszerza o zrównoważony rozwój, podkreślając wagę etycznego podejścia do budowy relacji z interesariuszami.

Firma posiada w swoim portfolio ponad 30 typów aparatów i jest obecna w ponad 30 krajach.

Równolegle rozbudowuje swoje zaplecze produkcyjne o kolejną nowoczesną halę montażową. Działania strategiczne – koncepcja połączenia wiedzy, umiejętności i pasji ludzi związanych z firmą, zostają docenione na Forum Wizji Rozwoju, gdzie firma otrzymuje nominację (jako jedna z trzech firm w Polsce) do nagrody honorowej w kategorii zarządzanie dla zarządu lub osób zarządzających, dla których wynik finansowy nie jest jedynym priorytetem.

Twórcy ZWAE zasługują więc na najwyższe uznanie i szacunek za wykonaną w ostatnich dwudziestu latach tytaniczną pracę. Kontynuują oni najlepsze tradycje polskiego przemysłu aparatów elektrycznych.

Kolegom z Łęborka życzymy dalszych sukcesów w rozwoju ich Firmy w kolejnych dekadach XXI stulecia!

Producent aparatury średniego i wysokiego napięcia

www.zwae.com.pl

20
LAT BLISKO
CIEBIE

